

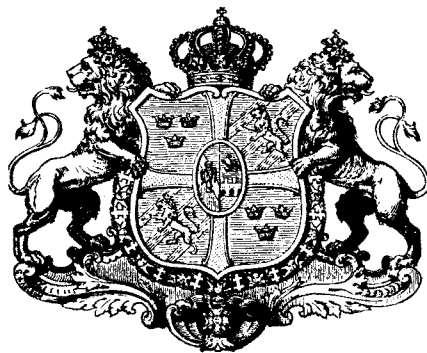
BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

C) BERGSHANDTERINGEN.

COMMERCE-COLLEGII
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1882.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS K. L. BECKMAN.
1883.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Serien bytte 1867 namn till Bergshanteringen.

Föregångare:

Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen. – Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1835-1858.

Täckningsår: 1833-1857.

Efterföljare:

Bergshantering / Kungl. Kommerskollegium. – Stockholm : K. L. Beckman, 1912-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

S. 2. Tab. 2. Produktion av viktigare andra malmer än järnmalm samt av stenkol m. m. 1871-1950.

S. 3. Tab. 3. Produktion av viktigare järnmalm och tackjärn länsvis 1881-1950, 1000 ton.

S. 4-5. Tab. 4. Bergshantering 1896-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshanteringen [från äldsta tid och fram till 1915].

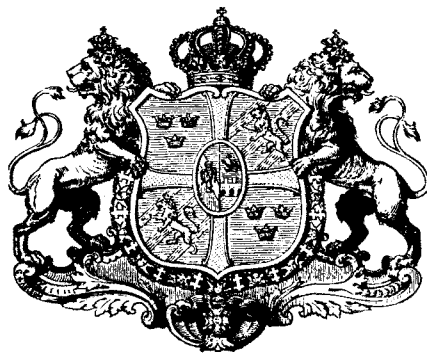
BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

C) BERGSHANDTERINGEN.

COMMERCE-COLLEGIUM
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1882.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS K. L. BECKMAN.
1883.

Innehåll.

Table des matières.

	Sid.		Pages.
1:o Jernhandteringen:		1:o Industrie du fer:	
Malmuppföringen	4.	Production:	
Tackjernstillverkningen	13.	Minerais de fer	4.
Gjutgodstillverkningen	14.	Fonte	13.
Stångjernstillverkningen	17.	Objets moulés en fonte de seconde fusion	14.
Ståltillverkningen	18.	Fer en barres	17.
Jern- och stål-manufaktur-tillverkningen	20.	Acier	18.
2:o Uppförad malm af annat slag än jernmalm äfvensom svafvelkis: (silfver- och bly-malmer; kopparmalm; koboltmalm; nickelmalm; zinkmalm; manganmalm; svafvelkis;)	21.	Ouvrages en fer et en acier, forgés ou laminés	20.
3:o De så kallade ädlare verken, med dervid åstadkomna tillverkningar: (guld; silfver; koppar; nickel; messing;)	24.	2:o Production de minerais de métaux autres que le fer, ainsi que de pyrite de fer: (minerais d'argent et de plomb, de cuivre, de cobalt, de nickel, de zinc, de manganèse; pyrite de fer;)	21.
4:o Diverse verk och tillverkningar: (kopparhamrar och kopparvalsverk; gjutgods af annan metall än jern; bly; zink; kobolt; brunsten; svafvel; jernvitriol; rödfärg; alun; blyerts; marmor; stenkol;)	27.	3:o Production d'or, d'argent, de cuivre, de nickel, de laiton	24.
		4:o Produits divers: (cuivre battu ou laminé; objets moulés en métaux autres que le fer; plomb; zinc, minéral lavé et grillé; cobalt; manganèse, minéral moulu; soufre; sulfate de fer; ocre rouge; alun; plombagine; marbres; houille;)	27.
Öfversigt rörande de vid bergshandteringen åren 1878—1882 åstadkomna produkter	31.	Tableau récapitulatif des produits de l'industrie minière pour les années 1878—1882	31.
5:o Arbetskraft: (antal arbetare använda vid bergverks- och bruks-driften; olycksfall bland dessa arbetare; ångmaskiner använda vid bergverks- och bruks-driften;)	32.	5:o Ouvriers employés dans les mines et les usines; accidents; machines à vapeur	32.
6:o Inmutningar och hvilostånd	34.	6:o Permissions de recherches des mines, données par l'administration, et permissions obtenues de suspendre, pour un temps déterminé, les travaux dans les mines	34.
7:o Förändringar genom anläggning eller nedläggande af verkstäder	35.	7:o Autorisations d'usines accordées, et autorisations d'usines annulées	35.

Observations.

1 Kubikfot	= 0.02617 Mètre cube.
1 Centner (Ctr)	} = 42.50758 Kilogrammes.
= 100 Skålpund (S)	
1 Krona	} = 1.39 Franc.
= 100 öre	

TILL KONUNGEN.

Jemnlit nådig föreskrift får Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium härmed afgifva underdånig Berättelse rörande Bergshandteringen i Riket för kalenderåret 1882, med redogörelse, under särskilda rubriker, angående de förhållanden, som utgöra föremål för denna berättelse.

1:o. **Jernhandteringen.**a) **Malmuppföringen.**

De grufvor, som för vinnande af jernmalm under året varit bearbetade, äro till antalet 663; och hafva, enligt hvad här nedan finnes närmare angifvet, ur dem bland dessa grufvor, i hvilka malm erhållits och hvilka till antalet utgöra 459, uppfodrats tillsammans 20,961,327 centner bergmalm; hvarjemnte ur malmtägrer i två likaledes uppgifna Län upphemtats 43,447 centner 25 g sjö- och myr-malmer.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	g .
Norrbottens Län:				
Gellivara Socken	Gellivara malmfält	56	800	—
Jukkasjärvi Socken	Luossavara malmfält	*) 8	—	—
	Kirunavara malmfält	*) 26	—	—
	Summa för Norrbottens Län	90	800	—
Vesternorrlands Län:				
Borgsjö Socken	Ranklefvens grufva	*) 1	—	—
	Summa för Vesternorrlands Län	1	—	—
Jemtlands Län:				
Offerdals Socken	Örnstolsågrufvan	*) 1	—	—
	Summa för Jemtlands Län	1	—	—
Gefleborgs Län:				
Torsåkers Socken	Nyängsgrufvan	1	179,100	—
	Göskegrufvan	1	79,778	—
	Noregrufvan	1	9,470	—
	Rotsvedsgrufvan	1	27,308	—
	Storbergsgrufvan	1	4,482	—
	Penninggrufvan	1	102,972	—
	Malmbergsgrufvan	1	5,901	—
	Skinnarbogrufvan	1	14,940	—
	Myggbogrufvan	1	456	—
	Sänkemossgrufvan	1	8,424	—
	Svinmossgrufvan, m. fl.	*) 4	—	—
Öster-Fernebo Socken	Rödängsgrufvan	1	60,930	—
	Summa för Gefleborgs Län	15	493,761	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Upsala Län:				
Dannemora och Films Socknar.....	Dannemora malmfält	12	796,624	—
Films Socken	Gamla Anna Johannagrufvan	1	8,900	—
	Gräsbogrufvan	1	14,400	—
	Ragnhildsgrufvan	1	5,340	—
Morkarla Socken	Stenringsgrufvan	1	49,692	—
Alunda Socken	Rambällsgrufvan	1	82,272	—
	Hammarins- och Hargs-grufvorna	2	72,045	—
	Processgrufvorna, m. fl.	*) 4	—	—
Rasbokils Socken.....	Carolinagrufvan.....	1	60,609	—
	Nya Carolinagrufvan	*) 1	—	—
Lena Socken	Salsta grufvor.....	2	40,480	—
	Strömhagsgrufvan	1	578	—
	Brunna grufvor	2	27,240	—
	Trollbogrufvan	*) 1	—	—
Viksta Socken.....	Markgrufvan och Rappgrufvan	*) 2	—	—
	Summa för Upsala Län		33	1,158,180
Stockholms Län:				
Valö Socken.....	Tammsgrufvan	1	64,350	—
	Fogelleksgrufvan	1	30,000	—
	Stockenströmsgrufvan	1	3,150	—
	Strömsbrogrufvan	*) 1	—	—
Börstils Socken	Jacob Edberggrufvan	1	42,000	—
	Skedika grufvor	3	106,529	—
	D:o d:o	*) 2	—	—
Hargs Socken.....	Trädgårdsgrufvan, m. fl.	*) 3	—	—
	Björstagrufvan	1	724	—
	Carls- och Kalkbergs-grufvorna, m. fl.	*) 3	—	—
Häfverö Socken	Vinglingskärs Stora grufva	1	2,984	—
	Markdalsgrufvan	1	120	—
	Gamla Lappgrufvan	1	11,764	—
	Näsgrufvan.....	1	1,200	—
	Utsunds Sjögrufva, m. fl.	*) 11	—	—
Väddö Socken	Gamla Kastmyrgrufvan	2	8,109	—
	Grufängsgrufvan	2	2,219	—
	Kåpsvedsgrufvan	3	46,606	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Lundgrufvan, m. fl.	*) 7	—	—
Hökhufvuds Socken	Gillermogrufvan	*) 1	—	—
Söderby Karls Socken	Sjöhagsgrufvan, m. fl.	*) 5	—	—
Öfver-Jerna Socken	Mossgrufvan	1	188	—
	Storgrufvan	*) 1	—	—
	Summa för Stockholms Län	54	319,943	—
Kopparbergs Län:				
Svärdsjö Socken	Vinkärnsfältet	2	440,482	—
	D:o	*) 1	—	—
Stora Tuna Socken	Tuna Hästbergsfältet	12	482,019	—
	Rommefältet	4	269,094	—
	D:o	*) 1	—	—
	Rudbacksgrufvan	1	10,000	—
	Limbergsgrufvan	1	7,608	—
Silfbergs Socken	Bråfallsgrufvan	1	42,720	—
Sundborns Socken	Nedre Råstbergsgrufvan	1	16,530	—
Grangärdes Socken	Östra och Vestra Ormbergsfälten	3	511,355	—
	Risbergsfältet	5	298,292	—
	D:o	*) 1	—	—
	Björnbergsfältet	2	76,305	—
	Burängsbergsfältet	6	226,060	—
	Holmkärnsgrufvan	1	8,931	—
	Sandåsgrufvan	*) 1	—	—
Ludvika Socken	Ivikefältet	2	274,625	—
	Fredmundbergsfältet	1	15,480	—
	Björnbergsfältet	3	197,345	—
	Finnäsfältet	2	192,559	—
	Backbergsfältet	2	99,861	—
	Gräsbergsfältet	4	335,222	—
	Norra Håksbergsfältet	1	25,095	—
	Södra d:o	1	99,900	—
	D:o d:o	*) 5	—	—
	Nybergsfältet	1	42,240	—
	Södra Högbergs- och Djupkärns-grufvorna	*) 2	—	—
Norrbärkes Socken	Östanbergsfältet	3	73,841	—
	D:o	*) 1	—	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Nybergsfältet	2	123,990	—
	Mällsjöbergsfältet.....	1	28,440	—
	Holängsfältet	1	11,245	—
	D:o	*) 1	—	—
	Svartbergsfältet.....	1	101,599	—
	Sevongrufvan	1	2,865	—
	Gubbogrufvan	1	25,445	—
	Närsjögrufvan	1	60,306	—
	Eldbergsgrufvan	1	64,424	—
	Limbergsgrufvorna, m. fl.	*) 7	—	—
	Storstensgrufvan	1	5,052	—
Sätters Socken	Bispbergsfältet	2	333,582	—
	D:o	*) 11	—	—
	Broddgrufvan	1	2,973	—
	Embjörsgrufvan.....	1	10,000	—
Hedemora Socken	Knappkänsgrufvan	1	52,541	—
Husby Socken.....	Rällingsbergsgrufvan	1	193,251	—
Stora Skedvi Socken	Knutgrufvan	1	47,000	—
	Stensgrufvan.....	1	2,000	—
Garpenbergs Socken	Långviksfältet.....	2	9,789	—
	D:o	*) 2	—	—
	Vestra Långviksfältet	1	118,543	—
	Södra D:o	*) 1	—	—
	Pålsbenningsfältet	*) 8	—	—
	Viks- eller Intrång-fältet	*) 11	—	—
	Bensåsfältet	*) 5	—	—
	Hummelbofältet	*) 1	—	—
	Rullshyttfältet	1	127,330	—
	D:o	*) 1	—	—
Folkärna Socken	Knutsbofältet	2	18,366	—
	D:o	*) 2	—	—
	Svensbofältet	6	172,159	—
	Summa för Kopparbergs Län	151	5,256,464	—
Vestmanlands Län:				
Sala Socken	Jerngrufvan	1	5,820	—
Norbergs Socken.....	Risbergsfältet	8	1,064,623	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.		Antal.	Centner.
	Morbergsfältet.....	4	546,220	—
	Rödbergsfältet.....	1	25,447	—
	D:o	*) 1	—	—
	Bojmossfältet	*) 1	—	—
	Klackbergsfältet	6	786,891	—
	D:o	*) 2	—	—
	Smörbergsfältet.....	1	6,564	—
	Norrbergsfältet	2	365,082	—
	Kallmorafältet.....	6	449,261	—
	D:o	*) 1	—	—
	Kolningsbergsfältet	1	328,312	—
	Bålsjöbergsfältet	1	54,626	—
	D:o	*) 1	—	—
	Ragnvaldsbergsfältet.....	2	168,000	—
	Stripåsfältet	2	155,520	—
Vestanfors Socken.....	Nordstjernegrufvan.....	1	58,135	—
	Östra och Vestra Stortägtsgrufvorna	2	89,251	—
	Flinthedsgrufvan	1	14,494	—
	Per Andersgrufvan.....	1	750	—
	Mariagrufvan	1	102,959	—
Skinnskattebergs Socken.....	Bastnåsfältet.....	2	69,862	—
	Bäckgrufvefältet	3	99,880	—
	Skärsjöfältet	1	750	—
	Stripafältet.....	3	103,509	—
	Skilåfältet	1	7,175	—
	Nybergsfältet	1	37,770	—
	Högforsfältet	2	41,745	—
	Främshyttfältet	1	869	—
	Sjögrufvan	1	6,830	—
	Elgtorpsgrufvan	1	35,652	—
	Kullgrufvan vid Haraldsjö.....	1	6,360	—
	Persgrufvan	1	38,558	—
	Sundsgrufvan	1	2,220	—
	Alicegrufvan	1	11,484	—
	Kärrbogruvvan.....	1	4,182	—
	Kockgrufvan.....	1	112	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Sellgrufvan	1	27,417	—
	Långgrufvan	1	40	—
	Kittelgrufvan	1	60	—
	Sågargrufvan	1	9,445	—
	Summa för Vestmanlands Län	73	4,725,875	—
Örebro Län:				
Nya Kopparbergs Socken	Lombergsfältet	4	285,213	—
	D:o	*) 1	—	—
	Stjelkbergsfältet	2	68,196	—
	D:o	*) 6	—	—
	Barnfallsgrufvan	1	11,595	—
	Mariagrufvan	1	1,020	—
	Åsgrufvan	1	2,781	—
	Qvarnmossegrufvan	1	3,555	—
	Källfallsgrufvan	1	9,710	—
	Limbergs Mossgrufvan	1	10,050	—
	Salbobergsfältet	3	31,594	—
	Svartviksfältet	7	246,518	—
	Haggrufvan	1	1,125	—
	Sundsgrufvan	1	14,933	—
	Stora Kristiernsgrufvan	1	9,810	—
	Ställbergsfältet	5	242,413	—
	Halsgrufvan	1	73,972	—
	Helsinggrufvan, m. fl.	*) 6	—	—
Ramsbergs Socken	Stråssa grufva	1	62,535	—
	Smällbergsgrufvan	1	34,560	—
	Kärrgrufvefältet	2	133,065	—
Lindes Socken	Gränshytttefältet	1	58,690	—
	Ingelshytttefältet	5	167,417	—
	D:o	*) 4	—	—
	Stripa grufvor	2	600,000	—
	Grönvoldsgrufvorna	2	43,858	—
	Trädgårdsgrufvan, m. fl.	*) 5	—	—
Hellefors Socken	Björnhöjdeggrufvan	1	67,165	—
	Palamgrufvan	1	12,110	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Grythytte Socken	Kexkänsbergsgruftvan	1	49,285	—
	Sirsjöbergsgruftvan	1	37,530	—
	Högbornsfältet	5	137,927	—
	D:o	*) 1	—	—
	Hultgruftvan	1	4,030	—
	Sikbergsgruftvan	1	36,100	—
Hjulsjö Socken	Gladkänsbergsgruftvan	1	4,570	—
	Brunsjögruftvan	1	1,100	—
	Ösjöbergsgruftvan	1	13,420	—
	Kärrgruftvan	1	6,480	—
	Gröndalsgruftvan	1	13,802	—
	Norra Gunnarsbergsgruftvan	1	35,790	—
	Stora D:o	1	8,118	—
	Skrifvarefallsgruftvan	1	25,995	—
	Stora Ånnenäsgruftvan	1	74,244	—
	Stora Slotterbergsgruftvan	1	78,090	—
	Grindgruftvan	1	2,420	—
	Qviddbergsgruftvan	2	44,440	—
	Eriksbergsgruftvan	1	3,500	—
	Stora Hafsjöbergsgruftvan, m. fl.	*) 5	—	—
Nora Socken	Klackafältet	3	226,700	—
	Timanshyttefältet	3	95,440	—
	Skärhyttefältet	1	6,180	—
	Stribergsfältet	7	1,052,953	—
	Ringshyttefältet	6	197,125	—
	D:o	*) 3	—	—
	Fogdhyttefältet	4	174,442	—
	Pershyttefältet	4	260,400	—
	Bergsängsfältet	1	30,800	—
	D:o	*) 1	—	—
	Hagbyfältet	2	19,650	—
	Dalkarlsbergsfältet	5	418,196	—
	Vikersfältet	2	84,681	—
Hvilarefältet	1	67,753	—	
Jernboås Socken	Norra Repabergsgruftvan, m. fl.	*) 5	—	—
	Slotterbergsgruftvan	1	54,108	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Rösbergsfältet.....	1	4,705	—
	Haggrufvefältet.....	2	78,186	—
	D:o	*) 1	—	—
Carlskoga Socken	Malmhöjdegurvan	1	18,100	—
	Sandviksgrufvan	1	7,250	—
Hammars Socken.....	Nya Norrgrufvan, m. fl.	*) 10	—	—
Vinteråsa Socken.....	Sanna grufva	1	56,850	—
	Summa för Örebro Län	164	5,622,245	—
Vermlands Län:				
Filipstads Norra och Vestra Bergslag	Nordmarksfältet.....	1	230,820	—
	Finnmossefältet.....	1	254,790	—
	Tabergsfältet	3	130,860	—
	Enggrufvefältet.....	4	334,460	—
	Nordgrufvan	1	12,990	—
	Vestra Nordgrufvan	1	5,800	—
Filipstads Östra Bergslag	Persbergs- och Yngshytte-fälten ..	14	986,990	—
	Gåsgrufvefältet	6	74,480	—
	Limkärnsfältet.....	2	37,470	—
	Långbansfältet	2	99,900	—
	Nykroppafältet	4	89,920	—
	Sundsgrufvefältet.....	2	172,270	—
	Ansviksfältet.....	2	6,440	—
	Fagerbergsgrufvan	1	85,450	—
	Lim- eller Gustafs-grufvan	1	58,360	—
	Svartkärnsgrufvan	1	20,000	—
	Enggrufvan	1	14,030	—
	Norra Kyrkviksgrufvan	1	45,060	—
	Holmgrufvorna	2	13,800	—
	Summa för Vermlands Län	50	2,673,890	—
Södermanlands Län:				
Floda Socken	Nya Stafsgrufvan	1	42,795	—
	Valfallagrufvan	*) 1	—	—
Åkers Socken	Bredsjönäs Sjögrufva	1	20,186	—
	Lorentzbergsgurvan	*) 1	—	—
Gåsinge Socken	Skotvångsgurvan	1	21,800	—

*) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Svårtuna Socken	Förolagrufvan	1	45,700	—
	Långgrufvan	1	15,600	—
Sköldinge Socken	Oskarsgrufvan	1	86,955	—
	Kantorpsgrufvorna	3	292,200	—
	Vilhelminagrufvan	1	33,000	—
	Fridolfs- och Sofia-grufvorna	*) 2	—	—
Dunkers Socken	Starrsättersgrufvan	1	500	—
Tunabergs Socken	Lergrufvefältet	2	6,048	—
Blacksta Socken	Vilhelms- och Lindgrens-grufvorna	*) 2	—	—
Summa för Södermanlands Län		19	564,784	—
Östergötlands Län:				
Skällviks Socken	Nartorps grufvor	2	119,005	—
Godegårds Socken	Tybble grufvor	5	320	—
Summa för Östergötlands Län		7	119,325	—
Jönköpings Län:				
Månsarps Socken	Taberget	4	26,000	—
Fröderyds Socken	Inglamålagrufvan	1	60	—
Summa för Jönköpings Län		5	26,060	—
Summa för hela Riket		663	20,961,327	—

På sätt ofvan blifvit omförmäldt och af här lemnade specifikation närmare inhemtas, är det sålunda erhållna beloppet bergmalm uppfordradt ur 459 af de under året bearbetade grufvorna; hvaremot ur de återstående af dessa grufvor, till antalet 204, hvilka förmäls hafva arbetats endast försvarsvis eller försöksvis, något malmfång, så vidt uppgifvet är, icke vunnits.

	Erhållen malm.	
	Centner.	℔.
Sjö- och Myr-malmer		
hafva blifvit upptagna till följande belopp:		
i Jönköpings Län för två masugnar	33,335	75
i Kronobergs Län för tre masugnar	10,111	50
Summa	43,447	25

*) Utan uppgifvet malmfång.

b) Tackjernstillverkningen.

Under året 1882 hafva varit begagnade 185 masugnar, hvaraf en med två pipor. Blåsningstiden har utgjort 40,157 dygn $8\frac{1}{4}$ timmar; och har tillverkningen uppgått till 9,385,255 centner 90 ϵ , hvaraf 124,255 centner 28 ϵ gjutgods, åstadkommet direkt ur masugnarna.

I nedanstående tabell, Lit. A, äro berörda förhållanden i afseende å ifrågavarande tillverkning närmare angifna särskildt för hvarje Län, der sådan tillverkning egt rum.

Lit. A.

Tackjernstillverkningen, kalenderåret 1882.

Belägenhet.	Begagnade masugnar.	Blåsningstid.		Uppgifven tillverkning.					
		Dygn.	Timmar.	Tackjern.		Gjutgods.		Summa.	
				Centner.	ϵ .	Centner.	ϵ .	Centner.	ϵ .
Norrbottens	1	348	15	87,255	—	2,567	28	89,822	28
Vesterbottens	3	322	10	71,595	20	1,401	16	72,996	36
Vesternorrlands	4	776	14½	181,175	71	4,719	21	185,894	92
Gefleborgs	22	4,951	—	1,326,519	91	16,285	52	1,342,805	43
Upsala	6	1,138	12½	282,775	92	3,798	10	286,574	11
Stockholms	4	739	17	167,373	30	1,034	50	168,407	80
Kopparbergs	39	8,377	17	1,928,572	62	6,831	65	1,935,404	27
Vestmanlands	16	3,861	20	914,473	20	5,661	13	920,134	33
Örebro	50	10,471	3	2,322,415	99	38,183	7	2,360,599	6
Skaraborgs	1	144	—	19,940	80	298	20	20,239	—
Vermlands	26	6,496	2¼	1,452,846	58	20,994	63	1,473,841	21
Södermanlands	3	495	—	73,715	—	—	—	73,715	—
Östergötlands	4	1,284	—	315,289	94	16,401	87	331,691	81
Calmar	2	409	—	93,080	50	2,225	65	95,306	15
Jönköpings	3	193	17	19,620	35	407	53	20,027	88
Kronobergs	1	148	—	4,350	60	3,445	69	7,796	29
Summa	185	40,157	8¼	9,261,000	62	124,255	28	9,385,255	90

Fördelas, på sätt förut skett, tackjernstillverkningen å nedannämnda bergslager och öfriga orter i Riket, med angifvande af begagnade masugnar, blåsningstid, tillverkningsbelopp, dygnstillverkning samt medelbelopp för hvarje masugn af blåsningstid och tillverkning, med sistnämnda medelbelopp äfvensom

tillverkningsbeloppen utjemnade till hela tal, så finnes förhållandet derutinnan för året 1882 hafva varit följande:

Lit. B.

Tackjernstillverkningen inom och utom Bergslag, kalenderåret 1882.

	Begagnade masugnar.	Blåningstid.		Tillverkningsbelopp.	Dygnstillverkning.	Medelbelopp för hvarje masugn.	
		Antal.	Dygn.			Timmar.	Centner.
<i>Inom Bergslag.</i>							
Vesterbergslagen i Kopparbergs Län	18	3,229	17	678,027	209.72	179	37,674
Norbergs Bergslag i Vestmanlands Län	11	2,480	20	579,385	233.55	226	52,672
Nya Kopparbergs, Hellefors, Grythytte, Hjulsjö, Lindes och Ramsbergs Bergslager i Örebro Län	24	4,530	10	1,101,224	243.07	188	45,884
Nora, Carlskoga, Lekebergs och Lerbäckes Bergslager i Örebro Län...	23	5,342	17	930,169	174.10	232	40,442
Filipstads Bergslag i Vermlands Län	16	3,707	22	796,808	214.86	232	49,800
Summor och medeltal	92	19,291	14	4,085,613	211.83	210	44,409
<i>Utom Bergslag</i>	93	20,865	18½	5,299,643	253.99	224	56,985
Summor och medeltal för hela Riket	185	40,157	8½	9,385,256	233.71	217	50,737
Förhållandet var kalenderåret 1881:							
<i>Inom Bergslag</i>	94	22,615	19	4,841,752	214.09	241	51,508
<i>Utom Bergslag</i>	103	22,061	1¼	5,275,080	239.11	214	51,214
<i>För hela Riket</i>	197	44,676	20¼	10,116,832	226.44	227	51,354

Den största för ett verk uppgifna tillverkning har åstadkommit vid det i Kopparbergs Län belägna Domnarfvets jernverk, med två under året använda masugnar, hvarest den utgjort 261,482.72 centner, med en dygnstillverkning i medeltal af 339.14 centner; hvaremot den minsta för någon verkstad anmälda tillverkning finnes uppgifven för en masugn i Örebro Län, med 4,640 centner och en dygnstillverkning af 90.98 centner.

c) Gjutgodstillverkningen.

Enligt hvad redan blifvit omförmäldt och tabellen Lit. A utvisar, har under kalenderåret 1882 vid masugnarna omedelbarligen åstadkommit gjutgods till sammanräknadt belopp af 124,255.28 centner. Vid de egentliga gjuterierna åter, om hvilkas anläggning anmälan hos Bergs-öfverstyrelsen egt rum och från hvilka i följd deraf uppgifter rörande tillverkningen skolat till nämnda Styrelse ingå, har, genom tackjernas omsmältning, gjutgods under berörda år blifvit till nedan angifna belopp tillverkad:

			Centner.	℔.
Vesterbottens Län: Bygdeå Socken	Robertsfors		1,649.	91.
Vesternorrlands Län: Arnäs Socken	Jerfed	2,000.	—	
Sköns »	Sund	2,188.	22.	
» »	Mohög	2,249.	17.	6,437. 39.
Gefleborgs Län: Gefle Stad	Gefle gjuteri	11,789.	47.	
Torsåkers Socken	Hofors	6,864.	46.	18,653. 93.
Stockholms Stad:	Bergsund			11,015. —
Stockholms Län: Tveta Socken	Bränninge			2,009. —
Kopparbergs Län: Falu Stad	Falu gjuteri	2,200.	—	
» »	Falu nya gjuteri	2,968.	—	
Ore Socken	Furudal	494.	47.	
Grytnäs Socken	Avesta	3,600.	—	
Näs Socken	Lindesnäs	273.	—	
Garpenbergs Socken	Dormsjö	5,292.	—	
Norrbärkes Socken	Morgårdshammar	8,375.	62.	
Stora Tuna Socken	Domnarfvet	13,149.	79.	36,352. 88.
Vestmanlands Län: Arboga Stad	Arboga gjuteri	21,409.	31.	
Köpings Stad	Köpings gjuteri	17,635.	89.	
Vestanfors Socken	Fagersta	3,512.	60.	
Vittinge Socken	Molnebo	425.	—	42,982. 80.
Örebro Län: Bodarne Socken	Laxå	1,235.	25.	
Lerbäcks Socken	Skyllberg	273.	—	
Askers Socken	Brefven	7,238.	06.	8,746. 31.
Skaraborgs Län: Udenäs Socken	Forsvik			5,156. 97.
Vermlands Län: Brunskogs Socken	Brunsbjergsverken	154.	34.	
Eda Socken	Charlottenberg	2,271.	47.	
Elfsbacka Socken	Elfsbacka	1,137.	36.	
Fernebo Socken	Finnshyttan	2,305.	26.	
Rämens Socken	Liljendal	1,064.	64.	
Stafnäs Socken	Stömned	374.	50.	7,307. 57.
Göteborgs och Bohus Län: Göteborgs Stad	Göteborgs mekaniska verkstad			20,732. 86.
Södermanlands Län: Åkers Socken	Åker	4,819.	—	
Frustuna Socken	Ehrendal	412.	63.	
Lilla Mellösa Socken	Hellefors	7,797.	94.	
Tunabergs Socken	Näfveqvarn	23,539.	55.	
Kila Socken	Stafsjö	3,146.	29.	39,715. 41.
Östergötlands Län: Risinge Socken	Finspång	13,732.	79.	
Motala Socken	Motala mekaniska verkstad	16,830.	77.	
Qvillinge Socken	Hult	2,070.	49.	32,634. 05.

			Centner.	q.
Calmar Län:	Gärdserums Socken	Forseström	1,693.	45.
	Lofta Socken	Öfverum	10,866.	54.
	Hallingsbergs Socken	Ankarsrum	16,039.	—
	Vimmerby Socken	Storebro	2,282.	—
	Döderhults Socken	Oskarshamn	2,537.	69.
	Långemåla Socken	Hornsö	73.	18.
	Ljungby Socken	Fredrikström	968.	—
				34,459. 86.
Jönköpings Län:	Ingatorps Socken	Bruzaholm	3,500.	—
	Gnosjö Socken	Häryd	2,237.	67.
	Hakarps Socken	Husqvarna	24,500.	—
	Åsenhöga Socken	Marieholm	3,065.	82.
	Käreda Socken	Åminne	2,344.	12.
				35,647. 61.
Kronobergs Län:	Öja Socken	Gemla	665.	—
	Skatelöfs Socken	Huseby	2,524.	—
	Nottebäcks Socken	Klafreström	856.	86.
	Lenhofda Socken	Säfsjöström	1,253.	—
	Moheda Socken	Torp	3,734.	80.
	Sandsjö Socken	Örmo	7,401.	50.
				16,435. 16.
Blekinge Län:	Lösens Socken	Lyckeby		971. 28.
Malmöhus Län:	Malmö gjuteri		14,396.	—
	Ystads gjuteri		3,594.	—
	Helsingborgs gjuteri		4,046.	34.
				22,036. 34.
Kristianstads Län:	Kristianstads gjuteri			10,000. —
				Summa 352,944. 33.

På grund af hvad Collegium i sin underdåniga berättelse angående bergshandteringen för år 1874 anført derom, att åtskilliga med här ifrågavarande fabriksinrättningar jemnförliga verkstäder finnes inom Riket anlagda, utan att om auläggningen af desamma gjorts sådan anmälan, som senast i Kongl. Förordningen angående utsträckt frihet för bergshandteringen den 20 September 1859 § 1 och Kongl. Förordningen angående utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864 § 10 vore föreskrifven, hvadan dessa verkstäder, hvilka i de flesta fall torde af vederbörande hafva betraktats såsom hänförliga till den klass af fabriksinrättningar, som i Kongl. Hallordningen den 2 April 1770 Art. II § 1 samt i Fabriks- och Handtverks-ordningen den 22 December 1846 § 18 afsetts, och å hvilka föreskrifterna i Kongl. Förordningen den 18 Juni 1864 § 9 egt tillämplighet, icke kunde, vid slikt förhållande, vara att räkna till sådana inrättningar, med hvilka Bergs-öfverstyrelsen hade befattning, samt att följaktligen uppgifterna om tillverkningen vid dessa verkstäder icke håller syntes böra, under nu gällande bestämmelser härutinnan, i berättelsen angående bergshandteringen upptagas, men att emellertid ett sammanförande på ett ställe af uppgifterna om den årliga tillverkningen vid samtliga här åsyftade verkstäder för bearbetande af mineralrikets alster vore egnadt att i fråga om hela beloppet af tillverkningen gifva, bland annat, en lättare öfersigt, har Collegium äfven nu vidtagit den anordning, att i Collegii underdåniga berättelse angående

Fabriker och Manufakturer kommer att, jemnte tillverkningen vid deri tillförene omförmälda slag af mekaniska verkstäder, under rubriken »Gjuterier och Mekaniska verkstäder» uppgifvas äfven tillverkningen vid de under här ofvan anförda rubrik, lit. c), hörande verkstäder, med anmärkning, att denna senare tillverkning är, såsom åstadkommen vid verkstäder tillhörande bergshandteringen, jemnväl i berättelsen rörande denna handtering upptagen.

d) Stångjernstillverkningen.

Under året 1882 hafva 266 stångjernsverk, med 773 smälthärdar eller smältugnar, varit begagnade; och har stångjernstillverkningen uppgått till 6,185,362 centner 11 \mathfrak{t} , enligt hvad i nedanstående tabell, Lit. C, finnes närmare angifvet.

Lit. C.

Stångjernstillverkningen, kalenderåret 1882.

L ä n.	Begagnade		Uppgifven tillverkning.	
	Verk.	Härdar eller ugnar.		
	Antal.	Antal.	Centner.	\mathfrak{t} .
Norrbottnens	5	13	28,799	60
Vesterbottnens	4	10	37,753	—
Vesternorrlands	8	17	19,067	75
Jemtlands	1	1	206	41
Gefleborgs	31	85	782,229	93
Upsala	11	41	306,442	6
Stockholms	5	14	65,383	72
Kopparbergs	37	104	932,626	79
Vestmanlands	22	1) 77	938,725	67
Örebro	40	139	1,228,803	98
Skaraborgs	4	5	14,568	93
Vermlands	35	143	894,611	35
Elfsborgs	5	11	55,646	48
Södermanlands	6	8	31,336	88
Östergötlands	20	2) 55	3) 621,640	62
Calmar	11	22	141,317	90
Jönköpings	13	15	24,224	16
Kronobergs	7	8	20,898	88
Blekinge	1	5	41,078	—
Summa	266	773	6,185,362	11

1) Deraf 3 puddelugnar.

2) Deraf 4 puddelugnar och 3 Martinsugnar.

3) Deraf för 3 Martinsugnar, såsom »stångjern» upptagna 17,831.53 centner Martinsgöt och 63,635.12 centner »götmetall».

De största tillverkningsbeloppen äro uppgifna: för Uddeholmsverken i Vermlands Län, med tillsammans 271,037.77 centner; för Domnarfvets jernverk i Kopparbergs Län med 250,656.39 centner; för Motala mekaniska verkstad i Östergötlands Län med 186,930.72 centner; för Ramnäs bruk i Vestmanlands Län med 182,246.40 centner; varande deremot det minsta tillverkningsbeloppet för något verk uppgifvet för ett bruk i Kalmar Län, med 52.64 centner.

Med åberopande af hvad i de underdåniga berättelserna för åtskilliga föregående år blifvit anfördt angående ej mindre det förhållandet, att vissa till denna gren af jernhandteringen hörande verk på senare tider börjat användas uteslutande eller i betydligare omfattning för tillverkandet af smältstycken, hvilka, der de ej disponerades direkt för export, hufvudsakligen vid andra, med valsverk försedda, verkstäder välldes och utarbetades, än ock svårigheten att med den form, i hvilken uppgifterna härom inkomme, och i anseende till berörda fördelning af tillverkningsarbetet, kunna, med nöjaktig tillförlitlighet, för alla förekommande fall beräkna, huru stort belopp af här åsyftade tillverkning borde under artikeln »Stångjern» upptagas, samt med omförmälade, att särskildt upptagna belopp tillverkade smältstycken blifvit i ofvan utförda summa tillverkad stångjern inräknade endast för så vidt bestämdt angifvits, att dessa smältstycken antingen inom landet förarbetats till något slags manufaktur eller vore afsedda att i oförändradt skick exporteras; får Collegium för öfrigt i hithörande afseende anmäla, att för nu ifrågavarande år, förutom nyssnämnda, i summa stångjern upptagna, tillverkning af smältstycken, hvilken utgör tillsammans 62,970 centner 5 ϵ , en tillverkning af smältstycken, af hvilka utan tvifvel den öfvervägande andelen blifvit inom landet till stång- eller ämnes-jern förarbetad, finnes särskild uppgifven

för Norrbottens	Län af	57,297.20	centner,
» Vesternorrlands	» »	111,304.37	»
» Gefleborgs	» »	563,623.59	»
» Upsala	» »	20,100.95	»
» Stockholms	» »	28,313.84	»
» Kopparbergs	» »	827,022.66	»
» Vestmanlands	» »	776,798.62	»
» Örebro	» »	194,430.69	»
» Vermlands	» »	852,910.31	»
» Elfsborgs	» »	65,435.64	»
» Östergötlands	» »	55,580.20	»
» Calmar	» »	28,803.30	»
		<hr/>	
		Summa	3,581,621.37 centner.

e) Ståltillverkningen.

I likhet med hvad i de näst föregående underdåniga berättelserna egt rum, hafva uppgifterna om ståltillverkningen, hvilka dessförinnan varit i en gemensam tabell sammanförda med uppgifterna om manufaktur tillverkningen, här blifvit i en tabell för sig upptagna, dervid, i öfverensstämmelse med hvad förut skett, och enär de inkomna uppgifterna härutinnan icke lemna stöd för någon särskild fördelning efter metallens hårdhetsgrad, beloppen af de enligt Bessemers metod åstadkomna tillverkningarna samt-

ligen hänförs till artikeln stål; och har, enligt hvad den sålunda upprättade tabellen, Lit. D, närmare utvisar, tillverkning af stål under året åstadkommits vid 30 verk till ett belopp af 1,381,653 centner 79 æ.

Lit. D.

Ståltillverkningen, kalenderåret 1882.

L ä n.	Be- gag- nade verk.	Uppgifven tillverkning.							
		Bessemer-stål.		Martin-stål.		Andra slag.		Summa.	
		Antal.	Centner.	Æ.	Centner.	Æ.	Centner.	Æ.	Centner.
Vesternorrlands	1	—	—	—	—	1) 139	35	139	35
Gefleborgs.....	3	365,925	17	—	—	—	—	365,925	17
Upsala	2	—	—	—	—	2) 9,782	72	9,782	72
Kopparbergs	5	238,072	82	75,389	16	3) 3,591	—	317,052	98
Vestmanlands	4	84,197	25	3,759	4	4) 12,872	45	100,828	74
Örebro	3	184,350	63	3,128	33	—	—	187,478	96
Vermlands	9	241,571	16	151,611	45	5) 4,632	60	397,815	21
Elfsborgs	2	—	—	—	—	5) 2,470	45	2,470	45
Östergötlands	1	—	—	—	—	5) 160	21	160	21
Summa	30	1,114,117	3	233,887	98	33,648	78	1,381,653	79

De under rubriken Bessemer-stål upptagna tillverkningarna hafva åstadkommits å nedannämnda ställen, med följande belopp, nemligen:

vid Iggesund i Gefleborgs Län	68,915.19	centner,
» Sandviken i D:o D:o	212,563.98	»
» Forsbacka i D:o D:o	84,446.00	»
» Domnarfvet i Kopparbergs Län	84,197.85	»
» Långshyttan i D:o D:o	50,297.55	»
» Ulfshyttan i D:o D:o	30,387.42	»
» Avesta i D:o D:o	73,190.00	»
» Vestanförs i Vestmanlands Län	84,197.25	»
» Bångbro i Örebro Län	158,475.21	»
» Stjernfors i D:o D:o	25,875.42	»
» Långshyttan i Vermlands Län	9,671.90	»
» Nykroppa i D:o D:o	88,434.90	»
» Uddeholmsverken i D:o D:o	73,129.80	»
» Borgvikshyttan i D:o D:o	13,320.76	»
» Björneborgshyttan i D:o D:o	57,013.80	»

Summa 1,114,117.03 centner.

1) Garfstål.

2) Deraf 7,123.66 centner brännstål och 2,659.06 centner gjutstål.

3) Deraf 2,227 centner gjutstål och 1,364 centner brännstål.

4) Deraf 7,222.45 centner brännstål och 5,650 centner puddelstål.

5) Brännstål.

f) Jern- och stål-manfakturtillverkningen.

För tillverkningen af jern- och stål-manufaktur under året 1882 hafva varit begagnade 156 verk; och är den vid dessa verk åstadkomna tillverkningen af nämnda slag uppgifven till ett sammanräknadt belopp af 1,021,210 centner 60 ö , enligt hvad nedanstående tabell, Lit. E, närmare utvisar:

Lit. E.

Jern- och stål-manfakturtillverkningen, kalenderåret 1882.

L ä n.	Be- gä- nade verk.	Uppgifven tillverkning.									
		Plåt.		Spik.		Redskapsmide.		Diverse annan manufaktur.		Summa.	
		Antal.	Centner.	ö .	Centner.	ö .	Centner.	ö .	Centner.	ö .	Centner.
Norrbottnens	5	—	—	417	89	215	85	25,908	11	26,541	85
Vesterbottnens	2	—	—	615	52	44	76	834	64	1,494	92
Vesternorrlands	12	—	—	512	57	1,933	1	55,277	83	57,723	41
Jemtlands	1	—	—	—	—	—	—	98	50	98	50
Gefleborgs	10	—	—	1,893	37	24,516	21	¹⁾ 120,547	60	146,957	18
Upsala	2	—	—	—	—	—	—	2,300	76	2,300	76
Stockholms	1	—	—	4	24	—	—	—	—	4	24
Kopparbergs	13	87,928	55	1,262	65	1,315	11	²⁾ 4,189	—	94,695	31
Vestmanlands	7	46,777	50	9,375	3	³⁾ 8,854	80	5,315	58	70,322	91
Örebro	13	45,548	28	24,076	89	5,967	7	8,876	54	84,468	78
Skaraborgs	3	—	—	—	—	75	—	919	65	994	65
Vermlands	17	—	—	32,325	78	373	30	25,202	41	57,901	49
Elfsborgs	8	—	—	850	47	⁴⁾ 255	—	5,393	63	6,499	10
Göteborgs och Bohus	3	—	—	—	—	—	—	10,049	57	10,049	57
Södermanlands	6	15,842	—	2,033	77	1,356	18	1,213	87	20,445	82
Östergötlands	18	161,669	22	63,549	29	2,125	52	⁵⁾ 57,093	2	284,437	5
Calmar	11	—	—	20,315	18	11,623	—	⁶⁾ 36,407	13	68,345	31
Jönköpings	8	—	—	100	—	3,035	48	4,611	27	7,746	75
Kronobergs	10	—	—	576	54	325	—	1,276	86	2,178	40
Blekinge	3	14,042	—	33,658	—	137	60	—	—	47,837	60
Kristianstads	1	—	—	—	—	—	—	5,750	—	5,750	—
Malmöhus	2	—	—	—	—	—	—	24,417	—	24,417	—
Summa	156	371,807	55	191,567	19	62,152	89	395,682	97	1,021,210	60

¹⁾ Deraf 55,955.86 centner maskindelar och 6,600 centner tråd.

²⁾ Deraf 2,872.90 centner ketting.

³⁾ Deraf 245 centner yxor.

⁴⁾ Deraf 240 d:o d:o.

⁵⁾ Deraf 38.77 centner s. k. jernduk, 126.92 centner hjulband och 46,567.84 centner s. k. façonjern.

⁶⁾ Deraf 30,570 centner jerntråd och 3,900 centner ketting.

2:o. Uppfordrad malm af annat slag än jernmalm äfvensom svafvelkis.

Uti de för vinnande af annan malm än jernmalm och för vinnande af svafvelkis arbetade grufvor hafva af dessa mineralier erhållits följande belopp, nemligen:

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.		
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.	
Silfver- och Bly-malmer: = (ur 25 grufvor) 322,771.78 centner.	Kopparbergs Län:				
	Silfbergs Socken	Vilbacksgrufvan	1	251	—
		Sqvasselbogruvvan	1	1,585	—
	Grangärdes Socken	Långfallsgrufvan	1	1,000	—
		S:a för Kopparbergs Län	3	2,836	—
	Vestmanlands Län:				
	Sala Socken.....	Sala Silfververks grufvor...	6	250,401	—
		S:a för Vestmanlands Län	6	250,401	—
	Örebro Län:				
	Ljusnarsbergs Socken ...	Kafveltorpsfältet	2	36,129	—
	Lindes Socken	Guldsmedshyttfältet.....	1 ¹⁾	—	—
	Hammars och Lerbäcks Socknar	Åmmebergsfältet	14	2) 33,405	78
Östergötlands Län:					
Godegårds Socken					
	S:a för Örebro och Östergötlands Län	17	69,534	78	
	Summa för Riket	26	322,771	78	
Koppar-malm: = (ur 16 grufvor) 606,154.13 centner.	Jemtlands Län:				
	Kalls Socken	Bjelkesfältet	1	140	—
	Åre Socken	Fröåfältet	1	871	50
		S:a för Jemtlands Län	2	1,011	50

¹⁾ Utan uppgifvet malmfång.

²⁾ Malmen erhållen genom skrädning ur blyhaltig zinkmalm.

Grufvefältens eller Grufvornas			Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	ö.	
Kopparbergs Län:					
Kopparbergs Socken	Stora Kopparbergs grufva	1	1) 446,960	—	
Silfbergs Socken.....	Gumsgrufvan.....	1	686	—	
Grangärdes Socken	Långfallsgrufvan	1	100	—	
	S:a för Kopparbergs Län	3	447,746	—	
Örebro Län:					
Ljusnarsbergs Socken.....	Ljusnarsbergsfältet	1	7,579	—	
	D:o	2)	—	—	
	Kafveltorpsfältet	2	3) 22,824	—	
	D:o	2)	—	—	
Lindes Socken	Pump- och Kittel-grufvorna	2)	—	—	
Hjulsjö Socken.....	Fredriksbergsgrufvan	2)	—	—	
Hammars Socken.....	Vehnafället	1	117	63	
	S:a för Örebro Län	13	30,520	63	
Södermanlands Län:					
Tunabergs Socken.....	De Beschiska grufvan.....	1	2,660	—	
	S:a för Södermanlands Län	1	2,660	—	
Östergötlands Län:					
Värna Socken.....	Bersbo Storgrufva	1	25,525	—	
	Oscarsgrufvan	1	1,246	—	
	Steffenburgsgrufvan	1	47,483	—	
Björnsätters Socken	Grönhögsgrufvan	1	50,074	—	
	Södra Björkelidsgrufvan.....	1	228	—	
Qvillinge Socken.....	Qvillingegrufvan.....	1	60	—	
	S:a för Östergötlands Län	6	124,616	—	
	Summa för Riket	25	606,154	13	
Kobolt-malm:					
= (ur 1 grufva)	Calmar Län:				
12,137 centner.	Gladhammars Socken.....	Gladhammarsfältet	1	4) 12,137	—
		S:a för Calmar Län	1	12,137	—
		Summa för Riket	1	12,137	—

1) Såsom biprodukt har erhållits 820 centner kvarts med synlig guldhalt.

2) Utan uppgifvet malmfång.

3) Malmen innehållande delvis jemnte koppar äfven bly och zink.

4) Malmen, bestående af både koppar- och kobolt-malm, afsedd för export.

Grufvefältens eller Grufvornas			Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.	
Nickel-malm: = (ur 1 grufva) 6,330 centner.	Jönköpings Län:				
	Alsheda Socken	Klefva grufva	1	6,330	—
		S:a för Jönköpings Län	1	6,330	—
		Summa för Riket	1	6,330	—
Zink-malm: = (ur 21 grufvor) 1,088,162. ²² centner.	Upsala Län:				
	Dannemora Socken	Dannemora malmfält.....	1	25,920	—
		S:a för Upsala Län	1	25,920	—
	Kopparbergs Län:				
	Silfbergs Socken.....	Lilla Lobergsgrufvan	1	701	—
		Mellangrufvan	1	6,274	—
		Amerikagrufvan	1	3,543	—
		Kärleksgrufvan	1	625	—
		Egnagrufvan	1	787	—
		S:a för Kopparbergs Län	5	11,930	—
	Örebro Län:				
	Ljusnarsbergs Socken.....	Kafveltorpsfältet	1	7,393	—
	Lerbäcks och Hammars Socknar	Åmmebergsfältet	11	1,042,919	22
	Östergötlands Län:				
	Godegårds Socken		3		
	S:a för Örebro och Östergötlands Län	15	1,050,312	22	
	Summa för Riket	21	1,088,162	22	
Mangan-malm: = (ur 7 grufvor) 39,357 centner.	Vermlands Län:				
	Fernebo Socken	Långbansfältet	1	²⁾ 33,350	—
		Gustafsgrufvorna	1	²⁾ 865	—
		S:a för Vermlands Län	2	34,215	—
	Jönköpings Län:				
	Ödestugu Socken.....	Hohults grufvor.....	3	³⁾ 3,000	—
		Spexeryds grufvor	2	³⁾ 2,142	—
	S:a för Jönköpings Län	5	5,142	—	
	Summa för Riket	7	39,357	—	

¹⁾ Från beloppet uppfordrad zinkmalm är afräknad ett belopp ur samma malm utsofrad blymalm.

²⁾ Enligt uppgift bestående af Braunit och Hausmannit.

³⁾ Brunsten.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.		
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	Æ.	
Svafvelkis: = (ur 2 grufvor) 36,028 centner.	Kopparbergs Län:				
	Kopparbergs Socken	Stora Kopparbergs grufva	1	26,028	—
		S:a för Kopparbergs Län	1	26,028	—
	Vestmanlands Län:				
	Skinnskattebergs Socken	Svafvelberget	1	10,000	—
		S:a för Vestmanlands Län	1	10,000	—
	Summa för Riket	2	36,028	—	

Dessutom hafva å fyndigheter, tillhörande här ifrågavarande slag, blifvit under året försvarsvis och utan uppgifvet malmfång arbetade följande antal grufvor, nemligen: å *bly- och silfver-malm*, inom Norrbottens Län 4 grufvor och inom Vestmanlands Län 4 grufvor; å *kopparmalm*, inom Vesternorrlands Län 1 grufva; å *koboltmalm*, inom Örebro Län 1 grufva; samt å *nickelmalm*, inom Vesternorrlands Län 1 grufva och inom Jemtlands Län 1 grufva.

3:o. De så kallade Ädlare Verken, med dervid åstadkomna tillverkningar.

Guld.

Vid *Kafveltorps blyhytta* i Örebro Län hafva genom extraktion ur guldhaltigt silfver erhållits 4 æ 83 ort 66 korn guld.

Vid *Konung Gustaf III:s Silfververk* i Falun hafva erhållits 35 æ 90 ort 80 korn guld.

Tillsammans hafva sålunda inom Riket tillverkats 40 æ 74 ort 56 korn guld.

Tillverkningen är afradsfri.

Silfver.

Vid *Konung Gustaf III:s Silfververk* i Falun har åstadkommits en tillverkning af 1,073 æ 21 ort 44 korn silfver. Tillverkningen är afradsfri.

Sala Silfververk i Vestmanlands Län: Grufvebrytningen har här drifvits i 76 arbetsrum, alla för Sala bergslags räkning. Af dessa arbetsrum hafva tillhört, inom Odalgrufvefältet, Torgschachtsgrufvan 7, Stor- eller Drottning-grufvan 52 och Carlsgrufvan 14, samt, utom Odalgrufvefältet, Biskopsgrufvan 1, Trundhemsgrufvan 1 och Kåringgrufvan 1; och varit brutna: på malm i fast klyft, medelst vägg- och pall-

strossning, 43, på malm i rasberg 6, för nya fyndigheters uppsökande eller för beredande af nya pallarbeten, medelst ortdrifning, 22, för åvägabringande af kommunikationer, medelst ortdrifning, 2 samt för afsänkning 3. Orterna hafva drifvits till en sammanräknad längd af 855.75 fot och sänkingsarbetena till sammanlagdt djup af 109.5 fot. Grufvetrytningen för året har utgjort 528,200 centner berg, hvarur erhållits 3,396 centner stufmalm, 140,855 centner vaskmalm samt 106,150 centner s. k. sylta.

Stufmalmens silfverhalt har i medeltal utgjort: helstuffens 33 ort per centner och halfstuffens 21.4 ort per centner.

Vaskmalmen har innehållit 2.6 à 3 procent blyglans och en silfverhalt af omkring 2 ort per centner.

I Anrikningsverket hafva förarbetats 251,865 centner vaskmalm och dervid erhållits 9,023.90 centner slig, med en silfverhalt af 14.3 ort per centner.

För blysmältningen hafva från de förberedande processerna blifvit uppförda 14,786.40 centner stufmalm och sliger, inberäknade 1,038 centner från annat håll inköpta blymalmer, samt 958.30 centner »hård, glete och abstrich»; hvaraf, efter drifning och finering, erhållits 1,919 a 43 ort fint silfver (innehållande, enligt profning vid Kongl. Myntverket, 1,914 a 72 ort kemiskt rent silfver).

Den egentliga afraden utgör $\frac{1}{10}$ af tillverkningen.

Af Silfververkets ränteersättningsfond, som, enligt nådigt Bref till Kammar- och Commerce-Collegierna den 28 Mars 1873, skolat vid utgången af kalenderåret 1873 anses vara fullbildad och vid sistnämnda tid uppnått ett kapitalbelopp af 330,531 kronor 50 öre, äro, enligt inkomna räkenskaper öfver sagda fond, hos Sala bergslag inestående ett kapitalbelopp af 99,854 kronor 50 öre samt återstoden, 230,677 kronor, placerad dels mot skuldförbindelser, intecknade i fastigheter å landet, dels i Vexjö Hypoteksförenings obligationer.

Vid *Kafveltorps Blyhytta* i Örebro Län har tillverkats 609 a 80 ort silfver. Tillverkningen är afradsfri.

Sammanräknade silfvertillverkningen inom Riket har för året sålunda utgjort 3,602 a 44 ort 44 korn.

Koppar.

Stora Kopparberget i Kopparbergs Län: Antalet af de under året i Stora Kopparbergs grufva brutna arbetsrum har uppgått till 44, af hvilka drifvits: 29 på malmfång, 11 på försök, 2 för vinnande af kommunikationer samt 2 för diverse ändamål. Af dessa arbetsrum hafva brutits 41 i fast klyft och 3 i ras. Berguppfordringen har uppgått till 1,068,543 centner, af hvilka erhållits i nästföregående tabell för denna grufva upptagna 446,960 centner kopparmalm och 26,028 centner svafvelkis. Koppartillverkningen, som under året uteslutande åstadkommits genom lakning och utfällning, har uppgått till ett belopp af 12,569 centner 21 a raffinerad koppar.

Vid *Korsnäs Slaggbrukshytta* i Vika Socken och Kopparbergs Län äro tillverkade 8 centner skärsten.

Kafveltorps Kopparverk i Ljusnarsbergs Socken och Örebro Län: härstädes hafva nedsmälts 17,963.45 centner kopparmalm, hvaraf erhållits 6,641 centner skärsten. Af 7,000 centner skärsten hafva tillverkats 1,069 centner råkoppar, som vid garning lemnat 914 centner 15 a garkoppar.

Vid *Bångbro Kopparverk* i samma Socken hafva tillverkats 145 centner 13 a garkoppar.

Åtvidabergs Kopparverk i Åtvids Socken och Östergötlands Län: Vid detta verk hafva nedsmälts 62,368 centner malm från Bersbo malmfält, 63,786 centner malm från Grönhögsgrufvan, 403 centner från Haggrufveförsöket, 115 centner »plockmalm» samt 28,082 centner oren slagg och ugnsgods, eller tillsammans 154,754 centner kopparhaltigt gods. Af den härvid erhållna skärstenen äfvensom 3,204 centner skärsten af föregående års tillverkning samt af 1,445 centner garkrats och härdgods hafva i en råkoppargugn under 147 blåsningsdygn tillverkats 5,449 centner råkoppar, eller i medeltal 37 centner 7 a per dygn; hvarjemte ur nasar, bildade i råkoppargugnen, vid smältning i nashärd utbringats 326 centner råkoppar.

Dessutom hafva 11,240 centner kopparmalm behandlats på den s. k. våta vägen, hvarvid erhållits 630 centner cementkoppar.

Den tillverkade råkopparn, utgörande 5,775 centner, har jemte 554 centner cementkoppar behandlats i garugn, dervid erhållits 2,739 centner 33 a garkoppar och 2,540 centner 15 a raffinerad koppar, eller tillsammans 5,279 centner 48 a koppar.

Gladhammars Kopparverk i Gladhammars Socken och Calmar Län: härstädes hafva 9,400 centner malm, innehållande både koppar och kobolt, behandlats på den s. k. våta vägen och lemnat 161 centner 21 a kopparoxid jemte ett här nedan angifvet belopp koboltoxid.

Enligt hvad nu blifvit omförmäldt, är koppertillverkningen i Riket under ifrågavarande år att upptaga till 18,907 centner 97 a garkoppar.

Vid de här nämnda verken är tillverkningen afradsfri.

Nickel.

Vid *Sågmyre Nickelverk* i Bjursås Socken och Kopparbergs Län äro af gammalt malminventarium tillverkade 309 centner 56 a nickelspeis.

Vid *Klefva Nickelverk* i Alsheda Socken och Jönköpings Län hafva nedsmälts 31,764 centner malm samt erhållits 480 centner 55.4 a pulvernichel och 8,038 centner skärsten för vidare behandling.

Tillverkningen vid de här nämnda verken är afradsfri.

Messing.

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	a .	ort.
Vid <i>Skultuna Messingsbruk</i> i Skultuna Socken och Vestmanlands Län.....	4,690.	23.	89.
» <i>Torshammars Manufakturverk</i> i Norbergs Socken och samma Län.....	38.	77.	12.
» <i>Gusums Messingsbruk</i> i Ringarums Socken och Östergötlands Län... ¹⁾	1,858.	8.	—
	<hr/>		
	Summa 6,587.	9.	1.

¹⁾ Deraf 230.79 centner messingstråd, 9.19 centner messingsduk samt 1,618.10 centner knapp- och hår-nålar, stift, m. m.

4:o. Diverse Verk och Tillverkningar.

Kopparhamrar och Kopparvalsverk.

Tillverkningen vid dessa verk har utgjort:

	Centner.	℔.	ort.
Vid <i>Skultuna</i> i Vestmanlands Län	4,930.	37.	45.
» <i>Granefors</i> i Blekinge Län	1,185.	43.	75.
	Summa 6,115.	81.	20.

Gjutgoods af annan metall än jern.

Tillverkningen af sådant gods uppgifves vara åstadkommen till följande belopp:

	Centner.	℔.
Vid <i>Hofors</i> bruk i Gefleborgs Län	29.	83.
» <i>Stora Kopparberget</i> i Kopparbergs Län	712.	38.
» <i>Köpings</i> Mekaniska Verkstad	162.	65.
» <i>Arboga</i> D:o D:o	110.	53.
» <i>Torshammars</i> Manufakturverk i Vestmanlands Län	139.	74.
» <i>Motala</i> Mekaniska Verkstad	1,053.	86.
» <i>Göteborgs</i> D:o D:o	715.	9.
» <i>Thorskogs</i> Manufakturverk i Göteborgs och Bohus Län	44.	—
» <i>Finnshyttan</i> i Vermlands Län	4.	67.
» <i>Kristianstads</i> Mekaniska Verkstad	60.	—
» <i>Ystads</i> D:o D:o	30.	—
	Summa 3,062.	75.

Bly

har blifvit tillverkad till följande belopp:

	Centner.	℔.
Vid <i>Sala</i> Silfververk	1) 1,370.	51.
» <i>Kafveltorps</i> hytta i Ljusnarsbergs Socken och Örebro Län.....	2) 4,352.	90.
	Summa 5,723.	41.

Dessutom är uppgifven vid *Sala* Silfververk en tillverkning af 365.05 centner silfverglitt, eller röd glete, till afsalu; vid *Kafveltorps* hytta en tillverkning af 4,788.23 centner verkbley för export samt vid *Bångbro* hytta i Örebro Län en tillverkning af 738.75 centner verkbley.

1) Deraf 1,272.46 centner »mjukt bly» och 98.05 centner »Antimonbly».

2) S. k. Raffinadbly.

Zink.

Ur de Bolaget *La Vieille Montagne* tillhöriga grufvor inom Åmmebergs malmfält, beläget dels i Lerbäcks och Hammars Socknar i Örebro Län, dels i Godegårds Socken i Östergötlands Län, hafva jemnte ett ur den vunna malmen erhållet, till 33,405.78 centner angifvet, belopp blymalm, blifvit enligt hvad å sidan 23 omförmälts, uppfordrade 1,042,919.22 centner zinkmalm. Ur denna malm äro utsofrade 134,281.84 centner stuffblende, hvarjemnte i vaskverk blifvit behandlade 917,365.20 centner fattigare zinkmalm, af hvilka erhållits 349,532.72 centner koncentreradt vaskblende. Af dessa belopp blende hafva 372,581.33 centner blifvit rostade och lemnat 340,052.93 centner rostadt blende.

Dessutom hafva, enligt hvad å sidan 23 angifvits, ur 1 grufva uti Dannemora malmfält i Upsala Län upphemtats 25,920 centner, ur 5 grufvor i Silfbergs Socken och Kopparbergs Län 11,930 centner samt ur Kafveltorps grufvor i Örebro Län 7,393 centner zinkmalm.

Metallisk zink har icke blifvit inom Riket tillverkad.

Kobolt.

Vid *Gladhammars* Koboltverk i Gladhammars Socken och Calmar Län har af 9,400 centner malm, innehållande både koppar och kobolt, framställts 58 centner 40 æ koboltoxid jemnte det å sidan 26 uppgifna belopp kopparoxid.

Vid *Tunaberg* i Södermanlands Län har af kobolthaltigt gods från Tunabergs koppargrufva genom vaskning erhållits renad koboltmalm till ett belopp af 1,501 æ, af hvilket senare belopp i afrad erlagts $\frac{1}{30}$.

Brunsten.

Af de, enligt uppgift å sidan 23, ur Hohults och Spexeryds grufvor i Jönköpings Län erhållna belopp brunsten hafva genom förmalning blifvit pulveriserade 800 centner.

Svafvel.

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	æ.
Vid <i>Falu</i> Svafvelverk.....	7,571.	70.
» <i>Dylta</i> D:o i Örebro Län	553.	60.
	<u>Summa 8,125.</u>	<u>30.</u>

Jernvitriol.

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	℔.
Vid <i>Falu</i> Vitriolverk	7,028.	85.
» <i>Ölands</i> D:o i Calmar Län	2,148.	80.
	<u>Summa</u> 9,177.	65.

Rödfärg.

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	℔.
Vid <i>Falu</i> Rödfärgsverk	30,007.	30.
» <i>Östra Silfbergs</i> Rödfärgsverk i Kopparbergs Län	214.	—
» <i>Dylta</i> D:o i Örebro Län	3,931.	20.
» <i>Ölands</i> D:o i Calmar Län	960.	—
	<u>Summa</u> 35,112.	50.

För tillverkningen af svafvel och rödfärg vid Dylta har afrad skolat utgå med $\frac{1}{30}$ af tillverkningsbeloppet. Tillverkningen af dessa slags produkter äfvensom af jernvitriol vid öfriga verk, för hvilka sådan tillverkning här uppgifvits, är afradsfri.

Alun.

Häraf äro tillverkade:

	Centner.	℔.
Vid <i>Ölands</i> Alunverk i Calmar Län.....	6,201.	40.
» <i>Andrarums</i> D:o i Kristianstads Län.....	825.	60.
	<u>Summa</u> 7,027.	—

Blyerts.

Häraf hafva åstadkommits:

	Centner.	℔.
Vid <i>Fagersta</i> Blyertsverk i Vestmanlands Län	310.	—
» <i>Norbergs</i> D:o i D:o D:o	506.	60.
	<u>Summa</u> 816.	60.

Marmor.

Vid *Kolmårdens* Marmorbruk i Östergötlands Län hafva arbeten häraf blifvit förfärdigade till ett värde af 3,654 kronor 3 öre, förutom en, till värdet ej uppgifven, beställning för Upsala Universitetsbyggnad; hvarjemnte uppgifvits att vid *Claestorps* Marmorbruk i Södermanlands Län arbeten af marmor åstadkommits till ett värde af 3,500 kronor; utgörande de uppgifna värdebeloppen tillsammans 7,154 kronor 3 öre.

Stenkol.

Häraf hafva blifvit uppbrutna:

Vid *Höganäs* i Malmöhus Län:

		Kubikfot.
af sorten N:o 1	614,435.	
» » N:o 2	1,209,100.	
» » N:o 3	<u>429,677.</u>	2,253,212.
» <i>Vallåkra</i> Bolags Stenkolsfält vid <i>Billesholm</i> i samma Län:		
af sorten N:o 1	1,215,801.	
» » N:o 2	<u>767,487.</u>	1,983,288.
» <i>Kroppps</i> Bolags Stenkolsfält vid <i>Bjuf</i> i samma Län.....		2,006,418.
» <i>Eslöfs</i> Bolags Stenkolsfält vid <i>Stabbarp</i> i samma Län.....		4,025.
» <i>Boserups</i> Bolags Stenkolsfält vid <i>Boserup</i> i samma Län:		
af sorten N:o 1	80,753.	
» » N:o 2	<u>6,466.</u>	87,219.
» <i>Skromberga</i> Stenkolsfält i Ekeby Socken i samma Län		<u>508,836.</u>
		Summa 6,842,998.

De, enligt hvad nu blifvit omförmäldt, under kalenderåret 1882 åstadkomna bergverksprodukter äro i nedanstående tabell, Lit. G, summariskt för hvarje slag, upptagna; varande äfven, för jemnförelse härutinnan, produktionsbeloppen under den näst föregående tiden från och med kalenderåret 1878 i tabellen införda.

Lit. G. *Bergverksprodukter för tiden från och med kalenderåret 1878 till och med kalenderåret 1882.*

	Kalenderåret 1878.	Kalenderåret 1879.	Kalenderåret 1880.	Kalenderåret 1881.	Kalenderåret 1882.
Jernmalm, Bergmalm..... Centner	15,821,520.05	15,115,184	18,117,555.60	19,312,723.50	20,961,327
Do Sjö- och Myr-malmer.. »	115,585.10	67,151.50	122,562.21	122,318.85	43,447.25
Tackjern, oberäknadt gjutgods, till- verkadt vid masugnarna..... »	7,845,577.64	7,914,074.06	9,435,541.84	10,116,832.47	9,261,000.62
Gjutgods, tillverkadt vid masugnarna »	173,165.06	144,420.07	108,931.04	126,690.41	124,255.28
Gjutgods, tillverkadt genom tack- jerns omsmältning..... »	316,289.35	254,754.91	297,440.64	324,674.85	352,944.33
Stångjern..... »	4,657,059.63	4,929,840.14	5,200,478.79	5,886,521.78	6,185,362.11
Stål..... »	609,723.94	650,020.19	881,119.49	1,169,484.57	1,381,653.79
Jern- och Stål-manufaktur..... »	866,337.06	651,778.73	764,772.54	893,112.91	1,021,210.60
Silfver- och Bly-malmer..... »	212,121	344,989	305,595.50	276,844.63	322,771.78
Guld..... ₤	22.8638	7.8730	12.4923	4.0234	40.7456
Silfver..... »	2,983.1831	3,188.04	3,087.4043	2,768.7545	3,602.4444
Kopparmalm..... Centner	611,799.75	670,684.50	691,291.90	690,507.38	606,154.13
Koppar..... »	25,564.79	19,131.94	25,686.54	23,867.71	18,907.97
Nickelmalm..... »	9,254	—	—	50	6,330
Nickelsten..... »	1,388.05	173.25	—	104.94	—
Nickelspeis..... »	692.72	126.42	—	—	309.56
Nickelkoppar..... »	791.29	433.16	—	197.61	480.554
Mässing..... »	6,519.1537	7,310.4879	6,619.6422	6,318.7492	6,587.0901
Kopparsmide..... »	6,264.0379	3,885.1853	6,468.3392	4,928.12	6,115.8120
Gjutgods af annan metall än jern »	936.2438	999.3864	3,403.8198	3,312.6268	3,062.75
Bly..... »	1,025.86	1,040.30	4,631.41	8,982.28	5,723.41
Blyplåt..... »	—	5.2070	—	—	—
Zinkmalm..... »	¹⁾ 959,708	¹⁾ 1,030,810	¹⁾ 1,022,403	¹⁾ 1,030,653.86	¹⁾ 1,088,162.22
Koboltmalm..... »	17,073	5,257	7,779	13,089.53	12,137
Koboltmalm, renad..... ₤	901	1,234	1,056	1,046	1,501
Koboltoxid..... Centner	—	—	37.52	9.67	58.40
Manganmalm..... »	9,188	7,540	32,615	39,022	39,357
Svafvelkis..... »	400	15,000	34,866	31,900	36,028
Svafvel..... »	2,905	6,688	6,016	3,374.45	8,125.30
Kopparvitriol..... »	2,188.50	4,108.92	3,348.01	—	—
Jernvitriol..... »	8,498	3,060	9,925.20	9,295.34	9,177.65
Rödfärg..... »	27,543.60	15,603.20	36,501.20	29,002	35,112.50
Alun..... »	9,312	6,153.20	6,159.52	6,059.76	7,027
Blyerts..... »	1,451.45	848.20	1,023.85	919	816.60
Marmor..... till värde i Kronor af	16,323.98	12,551.94	8,955.40	8,788.59	7,154.03
Stenkol..... Kubikfot	4,429,889	4,884,180	4,817,759	5,633,394	6,842,998

¹⁾ Från beloppet uppfordrad zinkmalm är här afräknadt ett belopp ur samma malm utsofrad blymalm.

5:o. Arbetskraft.

Vid bergverks- och bruks-rörelsen hafva, enligt de uppgifter, som derom inkommit, under året varit använda 29,322 arbetare, såsom i följande tabell, Lit. H, finnes närmare angifvet.

Lit. H. Antal arbetare, använda vid bergverks- och bruks-rörelsen, kalenderåret 1882.

	Jerngrufvorna.				Jernverken.					Andra verk med tillhörande grufvor.				Summa Summarum.
	Ständige.	Tillfällige.	Qvinnor och barn.	Summa.	Masugnarna.	Stångjernverken.	Manufakturverken och Gjuterierna.	Tj klassificerade.	Summa.	Guld-, Silfver- och Bly-verken.	Kopparverken.	Åtskilliga andra.	Summa.	
Norrbottns Län	—	16	—	16	29	68	22	84	203	—	—	—	—	219
Vesterbottns »	—	—	—	—	68	54	19	37	178	—	—	—	—	178
Vesternorrlands »	—	—	—	—	96	100	136	80	412	—	—	—	—	412
Jemtlands »	—	—	—	—	—	3	2	—	5	—	12	—	12	17
Gefleborgs »	233	—	74	307	507	995	411	211	2,124	—	—	—	—	2,431
Upsala »	435	—	12	447	163	390	34	13	600	—	—	3	3	1,050
Stockholms Län och Stad	152	38	30	220	92	130	45	—	267	—	—	—	—	487
Kopparbergs Län	1,029	45	61	1,135	964	759	486	818	3,027	29	439	25	493	4,655
Vestmanlands » { Utom Sala Bergs- hauptmans Distrikt.	708	28	56	792	364	922	809	82	2,177	—	—	149	149	3,118
Sala Bergshauptmans Distrikt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191	—	—	191	191
Örebro Län	1,670	214	119	2,003	1,024	1,360	377	—	2,761	102	116	678	896	5,660
Skaraborgs »	—	—	—	—	21	27	112	—	160	—	—	—	—	160
Vernlands »	781	171	9	961	590	1,393	290	152	2,425	—	—	—	—	3,386
Elfsborgs »	—	—	—	—	—	157	96	38	291	—	—	—	—	291
Göteborgs och Bohus Län	—	—	—	—	—	—	607	—	607	—	—	—	—	607
Södermanlands Län	193	27	36	256	64	46	194	—	304	—	11	5	16	576
Östergötlands »	37	—	5	42	109	671	569	1	1,350	—	541	86	627	2,019
Calmar »	—	—	—	—	42	194	353	—	589	—	34	54	88	677
Jönköpings »	4	—	—	4	41	58	496	—	595	—	—	127	127	726
Kronobergs »	—	—	—	—	14	28	153	12	207	—	—	—	—	207
Blekinge »	—	—	—	—	—	30	168	—	198	—	5	—	5	203
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	160	—	160	—	—	11	11	171
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	837	—	837	—	—	1,044	1,044	1,881
Summa	5,242	539	402	6,183	4,188	7,385	6,376	1,528	19,477	322	1,158	2,182	3,662	29,322

hvarjemnte vederbörande Bergmästare uppgifvit, att den arbetskraft, som blifvit använd för upptagandet af det inom Jönköpings och Kronobergs Län upphemtade, här ofvan angifna, belopp sjö- och myr-malmer, vore att anse såsom motsvarande 668 mansdagsverken.

I afseende på *olycksfall*, timade bland de vid bergverken under året sysselsatte arbetare, har blifvit anmäldt:

att inom Norrbottens Län: vid Altappens valsverk en person under arbete vid valsverket skadat ena handen;

att inom Gefleborgs Län: vid Forsbacka bruk en person omkommit till följd af egen ovårdsamhet under arbete vid ånghammaren;

att inom Kopparbergs Län: i Hättgrufvan uti Björnbergsfältet en person omkommit genom fall från en byggnadsställning; i Bolagsgrufvan uti Gräsbergsfältet en person blifvit af en fallande bergtunna så skadad, att han till följd deraf efter någon tid affidit; i Morgongrufvan uti Grängesbergsfältet en person omkommit genom explosion af en i ett gammalt borrhål qvarliggande och, vid borring i granskapet, af stöt träffad dynamitpatron; i Stora Bispsbergsgrufva en person, till följd af egen oaktsamhet under gående från ett ställe till ett annat i grufvan, nedfallit omkring 40 fot och genast affidit; i Norra Höga Visan likaledes i Grängesbergsfältet en person blifvit så svårt skadad af från bergtunnan nedfallande stenar, att han deraf ljutit döden; vid Domnarfvets jernverk en person omkommit i valsverket genom fall;

att inom Vestmanlands Län: i Sala grufva en person genom sprängskott skadats i ena handen; i Spetalsgrufvan i Norbergs Socken en person blifvit så illa skadad af en nedfallande sten, att han deraf affidit; i samma grufva en person skadats genom fall från pumpinrättningen, men blifvit återställd; i Mossgrufvan, likaledes i Norbergs Socken, en person svårt skadats genom fall till grufvans botten, men blifvit återställd; i samma grufva en person förlorat ena ögat genom explosion af dynamit vid borring; i Gröndalsgrufvan, jernväl i Norbergs Socken, en person blifvit lindrigt skadad genom en nedfallande sten;

att inom Stockholms Län: i Skedika grufvefält en person blifvit dödad af ett från grufveväggen lossnad bergstycke;

att inom Södermanlands Län: i Oscarsgrufvan en person blifvit ihjälslagen af en från grufvetaket fallande sten;

att inom Östergötlands Län: i Nartorps grufvefält två personer skadats af ett vådaskott, men blifvit återställda;

att inom Örebro Län: i Stora Slotterbergsgrufvan en person nedfallit och omkommit; i Stora Lerbergsgrufvan en person likaledes omkommit till följd af fall; samt i Klackafältet en person blifvit ihjälslagen af en lossnad sten;

att inom Vermlands Län: i Persbergs grufvefält i Skärstöten tre personer blifvit skadade, en i sidan och axeln genom fall, en annan i ena foten af en sten och den tredje i ögat af en skärfva från släggan, i Gustaf Adolfsgrufvan en person skadats i ena foten af en berglossna, i Vestra Hagen en person blifvit skadad genom fall från spelbanan, i Torskebäcksgrufvan en person skadats i ena ögat genom en skärfva från släggan, i Norra Isaksgrufvan en person skadats i axeln af en nedfallande slana, i Stretegrufvan en person blifvit skadad af skott, i Krangrufvan en person skadats genom fall från en stege, samt en annan lindrigt skadats; i Finnmossefältet i Finnmossegrufvan en person omkommit genom fall; och i Enggrufvefältet i Nordgrufvan en person ljutit döden genom fall samt en annan lindrigt skadats i ena benet;

att inom Malmöhus Län: i Höganäs stenkolsgrufva en person träffats af ett fallande brottstycke och deraf dödats;

varande alltså antalet af dem, som genom oförmälda olyckshändelser blifvit skadade, trettiofem, af hvilka sexton till följd af de lidna skadorna ljutit döden.

Enligt inkomna uppgifter, hafva vid bergverks- och bruks-driften varit begagnade 220 ångmaskiner*), af hvilka 106 vid grufvorna, nemligen 4 i Upsala Län, 1 i Stockholms Län, 14 i Kopparbergs Län, 18 i Vestmanlands Län, 29 i Örebro Län, 2 i Vermlands Län, 7 i Södermanlands Län, 6 i Östergötlands Län, 1 i Calmar Län, 2 i Jönköpings Län och 22 i Malmöhus Län; 22 vid masugnarna, nemligen 1 i Vesternorrlands Län, 3 i Gefleborgs Län, 2 i Upsala Län, 6 i Kopparbergs Län, 4 i Vestmanlands Län, 3 i Örebro Län, 1 i Vermlands Län och 2 i Calmar Län; 58 vid stångjärns- och manufaktur-verken, nemligen 2 i Norrbottens Län, 1 i Vesternorrlands Län, 12 i Gefleborgs Län, 10 i Upsala Län, 1 i Stockholms Län, 6 i Kopparbergs Län, 2 i Vestmanlands Län, 10 i Örebro Län, 1 i Vermlands Län, 1 i Östergötlands Län, 9 i Calmar Län, 1 i Jönköpings Län och 2 i Blekinge Län; samt 34 vid andra verk, nemligen 3 i Vesternorrlands Län, 1 i Gefleborgs Län, 2 i Kopparbergs Län, 1 i Vestmanlands Län, 2 i Calmar Län, 2 i Kristianstads Län, 22 i Malmöhus Län och 1 i Göteborgs och Bohus Län.

6:o. Inmutningar och Hvilostånd.

På sätt nedanstående tabell närmare utvisar, hafva under året af vederbörande tjenstemän blifvit utfärdade 1,119 mutsedlar å följande mineralanledningar, nemligen:

Lit. I.

Mutsedlar, utfärdade kalenderåret 1882.

	Jernmalm.		Guld-, Silfver- och Blymalmer.	Kopparmalm.	Nickelmalm.	Manganmalm.	Zinkmalm.	Svavelkis.	Molybdennmalm.	Uranmalm.	Blyerts.	Summa.
	Bergmalm.	Sjö- och Myr- malmer.										
1:o) <i>Å nyupptäckta fyndigheter:</i>												
Af Bergmästaren i Norra Bergmästare-Distriktet	8	—	—	10	8	—	—	—	—	—	1	27
» D:o i Gefle—Dala Bergmästare-Distrikt med Vestmanlands Län	133	—	18	14	1	—	10	1	—	—	—	177
» D:o i Östra Bergmästare-Distriktet med Östergötlands och Calmar Län	4	—	—	3	1	—	—	2	—	1	—	11
» D:o i Mellersta Bergmästare-Distriktet	45	—	2	2	—	1	—	—	2	—	—	52
» D:o i Vestra d:o	39	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	40
» D:o i Södra d:o	—	—	1	—	—	—	8	—	—	—	—	9
Summa	229	—	22	29	10	1	18	3	2	1	1	316
2:o) <i>Å förut inmutade fyndigheter:</i>												
Af Bergmästaren i Norra Bergmästare-Distriktet	88	15	6	22	13	—	—	1	—	—	—	145
» D:o i Gefle—Dala Bergmästare-Distrikt med Vestmanlands Län	363	—	16	23	1	—	10	4	—	—	5	422
» D:o i Östra Bergmästare-Distriktet med Östergötlands och Calmar Län	26	—	3	14	1	—	1	—	—	—	—	45
» D:o i Mellersta Bergmästare-Distriktet	101	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	107
» D:o i Vestra d:o	28	—	38	1	—	—	—	—	—	—	—	67
» D:o i Södra d:o	—	8	—	2	6	—	—	—	1	—	—	17
Summa	606	23	67	64	21	—	11	5	1	—	5	803
Summa summarum	835	23	89	93	31	1	29	8	3	1	6	1,119

*) I afseende å 179 af dessa är lemnad uppgift om maskinkraftens storlek, hvilken för sagda 179 maskiner motsvarar tillsammans 4,328 hästkrafter.

och har hvilostånd meddelats för 701 grufvor, nemligen:

Lit. K.

Hvilostånd, meddelade kalenderåret 1882.

	Jernmalm.	Guld, Silver- och Bly-malm.	Kopparmalm.	Nickelmalm.	Zinkmalm.	Svafvelkis.	Stenkol.	Summa.
Af Bergmästaren i Norra Bergmästare-Distriktet	13	—	—	1	—	—	—	14
» D:o i Gefle—Dala Bergmästare-Distrikt med Vestmanlands Län	199	19	9	7	18	8	—	260
» D:o i Östra Bergmästare-Distriktet med Östergötlands och Calmar Län	93	—	15	—	—	1	—	109
» D:o i Mellersta Bergmästare-Distriktet	98	7	7	—	1	—	—	113
» D:o i Vestra d:o	37	4	1	—	—	—	—	42
» D:o i Södra d:o	7	—	—	1	—	—	155	163
Summa	447	30	32	9	19	9	155	701

Uppgifna antalet utmål, som under hela eller en del af året varit under hvilostånd, har deremot utgjort 1,599, af hvilka 1,204 tillhört jerngrufvor samt 247 stenkolgrufvor; hvarjemnte hvilostånd äfven åtnjutits för 1,535 med utmål icke försedda områden, af hvilka 387 varit inmutade för vinnande af jernmalm och 1,108 för vinnande af stenkol.

7:o. Förändringar genom anläggning eller nedläggning af verkstäder.

Under kalenderåret 1882 hafva resolutioner blifvit utfärdade angående *anläggning* af:

Hudiksvalls gjuteri och mekaniska verkstad i Hudiksvall;

Spännarhyttans masugn i Norbergs Socken och Vestmanlands Län;

Bessemerverk, grofvalsverk, gjuteri, mekanisk verkstad och manufaktur-verk vid *Hagfors* jernverk i Råda Socken och Vermlands Län;

Och har under samma år hos Collegium anmälan blifvit gjord angående *nedläggning* af:

Saxe hytta i Söderbärkes Socken och Kopparbergs Län.

Underdånigst,

C. FR. WÆRN.

S. J. STENBERG.

Stockholm den 4 December 1883.

E. A. Dufva.

